

84 ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਕਤਲੋਆਮ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ

-ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ 2009 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖਾਰੀ ਸਭਾ ਸੀਆਟਲ ਦੇ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸਾਊਬ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰੀਵੀਊ ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਪ੍ਰਿੰਸ ਜਾਰਜ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵਲੋਂ ਪਕੜਿਆ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤ ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ, ਸਾਡੀ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇਰਿਆਂ ਦੀ ਜਨਮ ਤੇ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਦੀਆਂ ਕਨਸੋਆਂ ਜਰੂਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਦੀ ਬੀਤੀ ਹਰ ਘਟਨਾ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੇੜਿਓਂ ਹੋਕੇ ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਦੀ ਵਸੇਬ ਨਾਲ ਹੋਏ ਦੁਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਚੀਜ਼ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਗੁਰੂਆਂ ਪੀਰਾਂ ਫਕੀਰਾਂ ਦੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਵਰਦਾਨ ਹੋਵੇ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਨਸਾਨ ਬਨਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਪੀੜ ਅਤੇ ਦਰਦ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਜੀਵ ਜਗਤ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਨਸਾਨ ਹੀ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਦਰਦ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗਾ ਓਨਾਂ ਹੀ ਉਹ ਪ੍ਰਾਣੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਗੱਲ ਕੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੀਲ ਦੂਰ ਵਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਸਾਡੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਤੇ ਰੂਹ ਸਾਡੇ ਵਤਨ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਦਾ ਇਕੱਠ ਵੀ ਇਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਾਡੇ ਵਤਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਰਾ “ਸਾਊਬ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰੀਵੀਊ” ਵਲੋਂ ਇਸ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਆਪਣੀ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰੀ ਜ਼ਿਦਗੀ 'ਚੋਂ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਇਸ ਅਹਿਮ ਮੌਕੇ ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਵਤਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸੁੱਖ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਦਿਸ਼ਾ ਵਲ ਲਿਜਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਹਾਈ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਅੱਜ ਤੋਂ 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਬਹੁਤ ਦਿਲ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ, ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭੁਗਤ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨਾਲ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਸੰਨ ਚੁਰਾਸੀ ਦੇ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਬੇਕਸੂਰ ਅਤੇ ਮਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲੋਆਮ ਦਾ ਤਾਂਡਵ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹਿਂ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਵੀ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰਾਖੇ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪੁਲੀਸ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੀ ਰਹੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤਮਾਸ਼ਬੀਨ ਬਣ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਦੇਖਦੀ ਰਹੀ। ਮੌਕੇ ਦੀ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇ ਜੀਉਂਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗਲਾਂ ਵਿਚ ਟਾਇਰ ਪਾਕੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਬਣਾ ਕੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪਾ ਕੇ ਸਾਡਿਆ ਗਿਆ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਮਾਵਾਂ, ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਬਹਿਸ਼ੀ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਤੇ ਬੇਪਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੱਜ 25 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੋਫਨਾਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਯਾਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹਿਰਦਾ ਕੰਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਅੱਗੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਅਬਦਾਲੀ, ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਤੇ ਤੈਮੂਰ ਲੰਗ ਦੀ ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਵੀ ਮੱਧਮ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਲਾ ਉਹ ਤਾਂ ਲੁਟੇਰੇ ਹਮਲਾਆਵਰ ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਹੀ ਇਸ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਹਾਕਮ ਸ੍ਰਕਾਰ ਅਹਿੰਸਾ ਤੇ ਗਾਂਧੀ ਪੁਜਾਰੀ ਹਕੂਮਤ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਕੀਤੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜਿਹੇ ਸ੍ਰਕਾਰਪ੍ਰਸਤ ਦੇ ਵੀ ਭੁਲੇਖੇ ਚਕਨਾਚੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਿਕ 2800 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਗਈ। ਪਰ ਅਸਲੀ ਅੰਕੜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਜਾੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਜਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਖੋਫਨਾਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ

ਦੁਹਰਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੀ ਘਟਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਜਦੋਂ ਵੱਡਾ ਦਰਖਤ ਫਿਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਹਿੱਲਦੀ ਹੀ ਹੈ”। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਜੱਗੋਂ ਬਾਹਰੀ ਗਲ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਕਿੱਡੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਤੋਂ ਗਿਰੀ ਹੋਈ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਬੰਦੇ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖ ਕੇ ਕਿੰਨਾ ਭੱਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰ ਪਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ ਦਿਖਾਵੇ ਕੀਤੇ। ਸਾਥੀ ਹਰਦਿਆਲ ਬੈਂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ‘ਨਸਲਵਾਦ ਅਤੇ ਫਾਸ਼ਿਜ਼ਮ ਖਿਲਾਫ਼ ਬਣੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਪੀਪਲਜ਼ ਫਰੰਟ / ਈ. ਆਈ. ਡੀ. ਸੀ. ’ ਨੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਫ਼ਾਰਤ ਖਾਨਿਆਂ ਅੱਗੇ ਇਸ ਅਛਮਨੁੱਖੀ ਕਾਰੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਪਿੱਕਟ ਲਾਈਨਾਂ ਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਇਸਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰੋਸ ਰੈਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਸਾਥੀ ਹਰਦਿਆਲ ਬੈਂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਥੱਲੇ ਅਮਰੀਕਾ, ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਤੇ ਕੈਰੀਬੀਅਨ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਕਰਤੂਤ ਨੂੰ ਨੰਗਿਆਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗਲ ਦਾ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਨਾਲ ਰੱਲ ਕੇ ਇਸ ਕਾਲੇ ਕਾਰੇ ਦਾ ਡੱਟ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ।

ਅੱਜ 25 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿੰਦਗੀਆਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਆਂ ਅਜੇ ਤਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਿਲਣ ਦੀ ਕੋਈ ਆਸ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਠਾਏ ਗਏ ਪਰ ਪਰਨਾਲਾ ਉਥੇ ਦਾ ਉਥੇ ਹੈ। ਮੁਜਰਮ ਖੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਰੇਆਮ ਦਨ ਦਨਾਉਂਦੇ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੂਣ ਭੁੱਕਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਇਸ ਘਿਨਾਉਣੀ ਕਰਤੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਤਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਜਗਾਹ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਜ਼ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਭੱਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਜ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਰ ਥਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਜਰਾਤ, ਕਸ਼ਮੀਰ, ਬਿਹਾਰ, ਅਸਾਮ, ਉੜੀਸਾ, ਨਾਗਾਲੈਂਡ, ਮੀਜ਼ੋਰਾਮ ਆਦਿ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਧਰਮਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵੰਡੀਆਂ ਪਾਕੇ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਆਪਣਾ ਉਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਖੰਡਤਾ ਜਾਂ ਸੈਕੂਲਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰਾਂ ਇਸ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਦੋਂ ਜਹਿਦ ਕਰ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀ ਗਰਦਾਨ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜ ਜੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸੰਸਥਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੇ 62 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੀ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ 200 ਸਾਲ ਦੇ ਰਾਜ ਨਾਲੋਂ ਢੁੱਗਣੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਵਾਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਫੌਜ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਆਪਣੀ ਫੌਜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਿਰਕੂ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਆਇਆ ਹਰ ਪੈਗਾਮ ਹੁਕਮ ਕਰਕੇ ਮੰਨਿਆਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸਤਾ ਗਲੋਬਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਦਾਅ ਉੱਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੇਧ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਸਾਡੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਖੋਖਲੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹਰ ਪਾਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਘਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪਾਲਿਸੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਦੇਸ ਵਾਸੀਓ ਜਿਸ ਦੇਸ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਦਾ ਹਾਕਮ ਢਾਂਚਾ ਰੋਟੀ, ਕਪੜਾ, ਮਕਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਸਿਹਤ ਲਈ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ, ਪਰਵਾਰਕ ਲੋੜਾਂ ਆਦਿ ਬਿਨਾ

ਕਿਸੇ ਵਿਤਕਰੇ, ਡਰ ਜਾਂ ਭਿਜਕ ਤੋਂ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਹਾਕਮ ਢਾਂਚਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਮੀਡੀਆ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਉਭਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੇਸ ਆਰਥਿਕਤਾ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਦੇਸ ਦੀ 78 ਫੀ ਸਦੀ ਜਨ-ਸੰਖਿਆ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਗਰੀਬੀ ਲਾਈਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵੱਸ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਧਨਾਚ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਰਜੁਨ ਸੇਨ ਗੁਪਤਾ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ 83.6 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ 20 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਉਣ ਲਈ। ਸਾਨੂੰ ਰਲ ਕੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦੀ ਦੇਸ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਜ ਦੇ ਧਨੀਆਂ ਪੱਖੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਪੱਖੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਨ 84 ਵਰਗੇ ਸਾਕੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਾ ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ।

ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਬਹੁਕੌਮੀ ਦੇਸ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮੀਅਤ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਾਂ ਉਥੇ ਹੋਰ ਕੌਮਾਂ ਜਿਵੇਂ ਬੰਗਾਲੀ, ਮਰਾਠੀ, ਤਾਮਿਲ, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਬਿਹਾਰੀ ਆਦਿ ਕੌਮਾਂ ਵਸਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕੀ ਹੱਕ ਹਨ? ਘਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਕੀ ਹੱਕ ਹਨ? ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਘਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿਚ ਗਿਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਕੌਮ ਆਪੇ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਦਰਸ਼ਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਲੈਣੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰਨਾ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਵਾਸਤੇ ਖੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। An injury to one is injury to all and all for one and one for all ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਚਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਰਮ, ਜਾਤ ਜਾਂ ਕੌਮ ਕਰਕੇ ਵਿਤਕਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜੱਦੋ- ਜਹਿਦ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਇਸੇ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਾਮਨੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਕਿਸੇ ਅਕੀਦੇ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰੇ ਇਹ ਉਸਦਾ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹੱਕ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੱਰਵਮਈ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੱਲ ਲੱਭਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਇਹ ਜੱਦੋ- ਜਹਿਦ ਉਦੋਂ ਤਕ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਦ ਤਕ ਬੰਦੇ ਹੱਥੋਂ ਬੰਦੇ ਦੀ ਲੁੱਟ ਖਸੁਟ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਅਣਸਾਵੇਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਓ ਸੱਭ ਇਕਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਨਵੇਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਾਰੇ ਸੋਚੀਏ। ਉਹ ਦੇਸ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਲੁੱਟ ਖਸੁਟ, ਕੋਈ ਜ਼ਬਰ, ਭੁਖ, ਬਿਮਾਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਦੇਸ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਨਸਾਨ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਜਨਮ, ਜਾਤ ਜਾਂ ਧਰਮ ਕਰਕੇ ਫਿਰਕੂ ਵਿਤਕਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਆਓ ਅਜਿਹਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਉਸਾਰੀਏ ਜੋ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਹਾਕਮਾਂ ਵਲੋਂ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹਰ ਕਲੰਕ ਸਦਾ ਲਈ ਧੋ ਦੇਵੇ। ਅਜੇਹਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਅਰਪਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਸਵੇਰ ਇਕ ਨਵੀ ਆਸ ਤੇ ਉਮੰਗ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗੀ ਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਇਨਾਤ ਮਨੁੱਖੀ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੱਤਪਰ ਰਹੇਗੀ ਆਓ ਇਸੇ ਵਤਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾਂ ਵਾਸਤੇ ਰਲ ਕੇ ਯਤਨ ਕਰੀਏ!!!